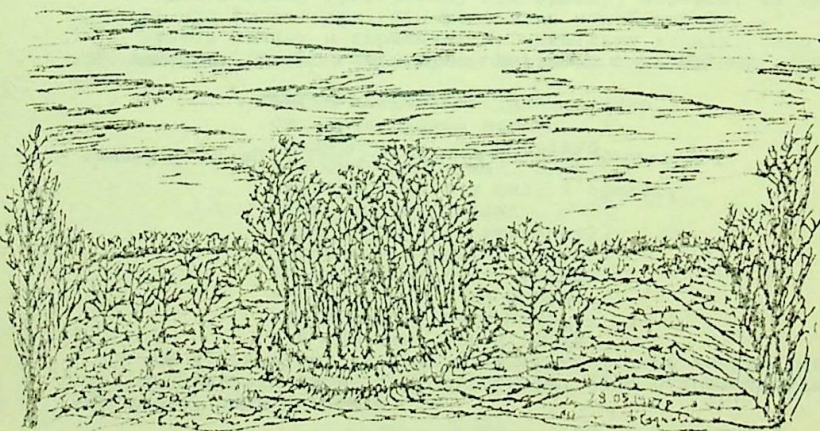

НАШ ГОЛОС

№ 5.

1987 р.

Історичне урочище "ГРABИНА"
с.Відово коло Більська Підляського.

М О Т Т О

"Засудеш рідний край - тобі твій корінь всохне.
Вселюдське замовчиш - обчухраним зростеш."

/ Уривок з вірша Павла Тичини
" правдивим буде..."/

Н А Ш Г О Л О С

ч. 5

Збірка віршів поетичного об'єднання "Підляштя."
/ На грамах гекторису /

Той випуск присвячується пам'яті Павла Тичини.

СУЧАСНИК ПРО ТИЧИНУ

"Жоден поет так не переслідував мене своїми віршами, як Тичина. Від студентських літ до нинішніх. Просто диво дивне: чи працюю за письмовим столом, чи обрізаю в садку дерева, чи кудись їду, скрізь і всюди, ні з того ні з цього спливають на пам'ять як не ті, так інші рядки поета, спливають як щось раз назавжди дане і незаперечне..."

"Поетичне слово Тичини володіло магичною силою. Спитайте, що допомагало мені долати фронтові труднощі і знегоди, я відповім, не роздумуючи: Тичина. А точніше - його вірш "Я утверждаюсь" і поема "Похорон друга". В години найбільшої скрути, при максимальному напруженні фізичних і моральних сил, бувало, вирине з пам'яті "Я єсть народ, якого правди сила ніким звоювана ще не була", або "Ще пов'смось, як пляш по тій колоні", і прибували нові сили, яких я в собі й не запідозрював. Заряд правоти і впевненості в нашій остаточній перемозі, закладений у цих рядках, робив своє діло. Слово поета матеріалізувалося..."

Всі геніальні поети самотні. Самотні в своїй геніальності. Не був винятком і Тичина. Це відчувала, як ніхто, найближча йому людина - вірний товариш і друг Лідія Петрівна. Яюсь, коли я ішов від них, вона провела мене до дверей і на прощання попросила:

- Кажіть Павлу Григоровичу всю правду, все-все, що ви думаете про його твори. Він же з вами такий ширий..."

"Смерть Тичини я сприйняв, як найбільшу втрату. Того ж дня вилилися рядки самої душі. Хотілося сказати найголосніше.

Життя прожив і ніжно й гнівно,
Сягнувши думами вершин.
Пишайтеся, Лідіє Петрівно,
Він був один у нас. Один.
Прійшов у світ у силі й зрості,
Явив нечувані пісні.
Верхів'я десь у високості,
Коріння - в сивій давнині.
То як титан, то як дитина,
Від юних літ і до сивин...
Ридай же, мати-Україно,
Він був один у нас. Один.

На чільному місці моєї бібліотеки стоять книги Тичини - ті, на яких він лишив свої автографи. Вони зігриватимуть моє серце, поки й житиму."

Уривки зі статті "Феномен Тичини"
Олександра Підсухи - відомого сучасного поета й драматурга, надрукованої в книжечці п.з. "Лауреати моєї душі" вибрав Іван Ігнатюк.
/ Видавництво: Товариство "Україна",
Київ - 1982./

П А В Л О Т И Ч И Н А

Блакить мою душу обвіяла,
душа моя сонця намріяла,
душа причастилася кротості трав.
- добридень! - я світу сказав.

Струмок серед гаю, мов стрічечка.
На квітні метелик, мов свічечка.
Хвилюють, маюють, квітують поля, -
добридень тобі, Україно моя!

С Л О В О

Слово наше рідне!
Ти сьогодні зазвучало
як початок, як начало,
як озброєння, всім видне,
слово наше рідне!

То ж цвілась калина,
червоніла, достигала,
всьому світу заявляла:
я - країна Україна -
на горі калина!

А Вкраїни ж моя -
мов те сонце дзвінкотече,
мов те золото котече,
вся і давність і обнова -
українська мова.

Ми в тобі знаходим:
блиски гроз і цвіт задуми,
пісні дзвін, моральність думи,
ми в похід з тобою ходим -
все в тобі знаходим.

Розцвітай же, слово,
і в родині, і у школі,
й на заводі, і у полі
пречудесно, пречудово -
розцвітай же, слово!

Хай ізнов калина
червоніє, достигає,
всьому світу заявляє:
я - країна Україна -
на горі калина!

Вірші вибрав з книжечки п.з.
"Любіть Україну" Ів. Ігнатюк.
/Вірші українських радянських поетів.
Упорядник Дмитро Головка. Видавництво:
Товариство "Україна", Київ - 1984 р./

Г О Д І

Зловити білі круки
в неволі сліз чужих
бо ніколи не збутих
бо ніколи - моїх

Зловить пташиний пух
в Дедала мов руці
чебрець небес послати
затихлому Творці

це годі

Слова пташиний пух
упущений людській природі.

Ч Е К А Н Н Я

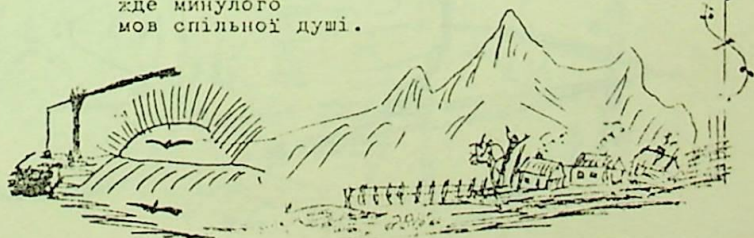
Обрії сну
в коханні молодечім
чекають уст
як чаша вина -
в оливковому гаю

Загоріле тіло
медовим сонцем
жде холодка
гранітного моря
як тиха спина -
гачкуватого бича

Пліснява волосся
розчепіреного журбом
очікує вітру
із дикого поля
як опльоване чоло -
вінця тернистого

Рамена коханків
розп'яті собою
виглядають своєї дитини
як вершина Голгофи -
життя на хресті

Все у світі
жде минулого
мов спільної душі.

Ю Р І Й Б А Є Ц Я

На досці шахматнуй
Пересовувани льосом
Гублю дні і ночі
І роки ціли

По дорозі нестомнуй
Крутуй і простуй
Виглядаю театра
У якому сповняться всі наміри
У погоні за часом
І землею пуд ногами
Покідаю всє нови театри
Бо здається
Що завше в долонях
Виношу недоспіли яблика.

Ч Е Р В О Н И Я Б Ъ Л И К А

Червони яблика
на тарелці
горат;
свіжость з їх б"с
огньом полудня
фонтанном промінью,
бляском діаменту
сіяют
нерухоми
мертви яблика
на тарелці.

НЕПЕВНОСТЬ

Укладаючи камінні глибини
Оправлени в скельне
І мудрецьови віди
Цілий час думав я про піраміди
Прикрити куполом думок
Був я все непевни
Невже ж од пірамідув
Є доскональши форми
Аж розбудив мене крик журавліни
День був ясний
День повни
День великій
А журавлі трепетали крилами трепетали
довго трепетали
Трепетали довго.
.....
Аж з мого задуми
Знялі тісний одяг
Великої Непевності.

ПЕЙЗАЖ...

Місечним вітруваном я пливу понад лієсом,
Лічу зори старанно на бідуї заслунці...
Серцьом і огоньком сребристої блискавки
Нішу поеми, з вітром складаю пієсні.
.....
Кругом пейзаж луди, Біловежської натури -
Образ, в день малювани радугою, сонцьом...
А іду в гущар, де пугач в оконці.
Може знайду і там слід предвієсна і бури?
Там доспивають хвої янтарною хивіцьом
І діброва гомонит молодостю спієлом,
Там од вікув нестримано б"с серце криниці.
Там черемухі цвієт, як кіриліца бієла,
З папірусом дуба так весноу зродитись,
Аж зийде в єднанні могутня мієра.

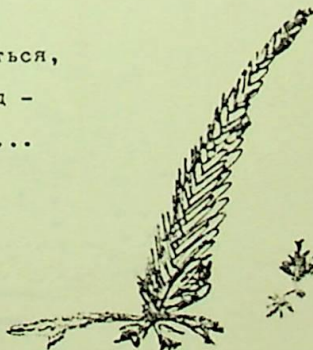
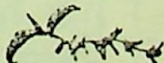
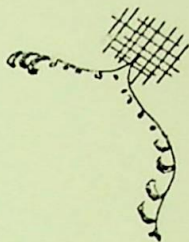
Не спішай - камень надієй
пуд боси ногі,
Коб пальці розбивала -
не спішай,
А камені ростут, хоч не сіє
ніхто.
Не спішай - о, бо не відаєш,
Якоє дерево посадиш
на верхові,
Якую пієслю зайграє твуй
трубац.
Зачаровани світ пустині.
Сухій язик і очи сліпія,
А ставлять все перед тобою,
Садят гриву - білому

коньові;
Вітьор гриву розтресас,
І в гайові зельонум
Ухом дотикаєш бієгу води,
Оно вієр - оно не провірай.
Святий колудчик перших
слѳоз там жде.
Там тато трави косит зельони,
І мама, згорбівшись, пелє,
Якби землю ніхала.
Ну, не плач!
Вони недалєко і все так
блізько -

Оно вирушити.
І по дзієсь дєнь вони там:
Тато, як дерево високоє
Дивітьєсь в небо,
Мама, би пташка, присівши
на загони.

Застигли час.
Все ростє і вирає,
А ти, дочєнька, ідєш далієй,
далієй.

Думаєш, што далієй
Щасєє лієпше буває?
Біда тая сама
Люди по світєи ганяє.
А як щасєє - кому щасєє,
То і тут хватає.
Хороше вберєєсь і до нас
приїдє,
Хай твуй смієх по хати
рознесєтьєсь,
Бо так тяжко, як гляну
на поїзд -
Николі тебе не привозит.
Бієгла б за їм - не знаю де...

Б Р І Й Г А В Р И Л Ю К

х х х

На степах фантазії
Блукуються тієні,
Наших минулих дьон.
Стресають гриви Пегази,
Ще здійснюєних натхнень
Сьліду чорніла зоставляють
На білокрилих картках.

Д Е ?!...

Де ж любов
Поділась наша
До батьківських
Білих хат?
Чому ж замовкли
В серці струни,
Що грали як широкі ниви
Коли садки в квітті біліли,
І рунили в зелені збіжжі?
Де ж свої серця
Ми загубили,
До не вернулись
Під рідний дах?
Ми і дороги позабули;
Наш дім одичний
Остався тільки в снах.

Ц Я Н ...

Ця картка
- Шій остаточний заповіт -
Лишиться пустою.
Хай прийдуть наступні
Та її запишуть.

Краків - 7.XII.1985 рік

Ч А С

Горечи склянка
Дожидає терпеліво
На тих, што сягнули
Одмієрони краплі
Часу і щастя,
Остання крапля
Час одійти.

Краків, 26.11.1985 р.

х
х
х

Потоптали коні
Широкес поле,
Погубили всі підкови
Сонця промінням ковани,
Погубили вершників
В широкому полі,
Потекла з хвоїн хивиця -
Стріли вбились у тополі.

П И С А Н Н Я ...

Писання віршів
Не йде мені сьогодні,
Слова не складаються
В рівненський рядок,
З пера не силляться слова
А по папері
Шелестить пісок.

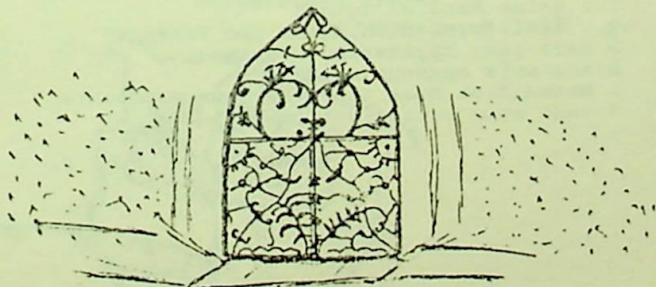
Краків, 4.XII.1985 р.

Т Р И Б А Ж А Н Н Я

Попливі місячним тіньом
Через води глибокі,
Зорві шнїдї лілсі
З тамтеї сторони сну.
В твердум, як камєнь
Антарктичному льоді
Тростіною любові
Наши запіши іменя.

Попеліста пустиня
У піску тумані
Каравани
Танцьові
... фата-моргана
Й музика "Пінк Флойд".

Краків, 8.I.1986 р.

З П О Д О Р О Ж И

В ту́ю горячу нуду́ч
Сон зморозив нас
В олівному гаю
Вколихали
Нісені софійські
І сон сьнілі ми
Про Еллади час промінули,
Колісньні,
Про Одисея,
Што оплив всю землю
За здобитої Трої
до отчизни вертавшись
І про Гомера
З очима сьліпими,
Што очам нашим
За своєї душі
Показав безсмертних героїв.
.....

В горячу нуду́ч
Ми сьнілі
На їхній землі.

Більськ Підляський, 01.01.1986 р.

Р И С У Н К И Г О І

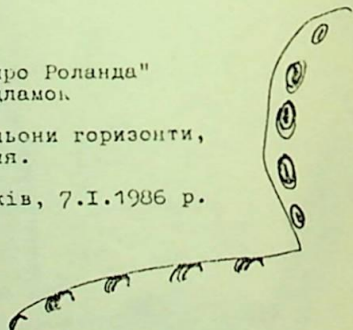
Ограничони карти
Смерті простори
Безмежне страданніє
Угльом спонсїдїєм
Дягло.
Штораз то смерть
Сїи хуткі ритм
Тне людське тіло
лучїй як рука його
Одтїсне черно-бієли силует.

Краків, 7.І.1986 р.

x x

Тос явище било як метеор
Ось колї читав я "Нїдєсьню про Роланда"
З його рогу хрустального одламок
Думок моїх криницю поразів
І перелїсь вони через зельони горизонти,
Взїшла зора Всєсьвїєта рання.

Краків, 7.І.1986 р.

x x x

Доріжка через парк
В імлі
Слабенько світять ліхтари
А з-за хмарів
Зорі і не сяють
- Так, якось важко на душі
Далекий спомин приближать,
Спомин
Із сонцем одружених Афін
Де білим каменем
Світиться Ерехтейон
П'ять вічно молодих дівчат
Дівчата молоді
На вулицях...
У морі...
В сонці...
Але знайшов дорогу я
З оцих привабливих країн
Бо міг тебе спіткати
Тільки тут.

26.X.1986 рік

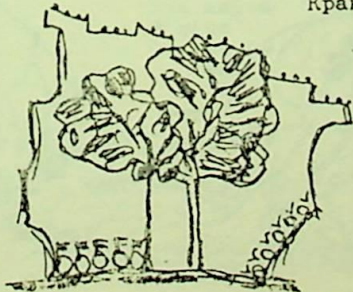
x x x

То бують
Хочу коб болієло
Коб дерлі серце
Гостри пазуриє
Ненависті.
Тюолькі моя надієя
Лієк на безкривави рани.

x x x

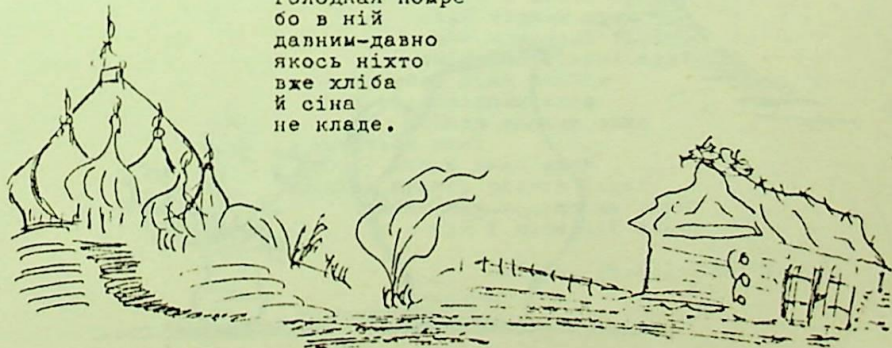
Сонце
Іхні золотіло зброї
А кривавий ворог
Смертни самураї
Сини
І слугі
Безсмертної вуйни.

Краків, 8.I.1986 р.

Д В І Б У С Л И Ц І

На самотній ужо
в рідному селі
соломою критій
батьківській клуні
вельми старій
що з розпачу за минулим
поздирала де-не-де
з оброслої мохом
голови
дідівські ше
хвостаці і головачі
присіли на одній нозі
самітні
зажурені
буслиці дві
і так
як усі матері
плачуть та ридають
що дітки їх
з голоду повмирають
бо на зелених
модерних
сухих луках
не стало вже
жабів
і так чабуть
усе
не відати коли
помре
усі давній
веселенькі жаби
посохнуть без води
і всіх буськів
ненажерливий
чоловік
поморить
й подавить
ущерть
й старенькая моя
батьківська клуня тех
голодная помре
бо в ній
давним-давно
якось нікто
вже хліба
й сіна
не кладе.

НАДВЕЧІРНЯ ПОРА НА СЕЛІ

Ох як я люблю
надвечірню пору
коли сонце
сідає за ліс
коли матінка в хаті
вечерю варить
коли втомлений я
сиджу на рідному порозі
та мамин сивий кіт
на колінах моїх
тихенько воркотить
а ріднеє село
щоденним трудом
гомонить
та співає мені
безлік старизних пісень
про долю наших дідів
про все що тут було
про радощі і втіхи
про горе і тривоги
ох як я люблю
сидіти на порозі
й слухати отих пісень
сидів би я
та й слухав їх
у кожний літній день
і в кожную пору
коли
у рідному селі
при матінці своїй
похилій віком вже
щасливий
я живу.

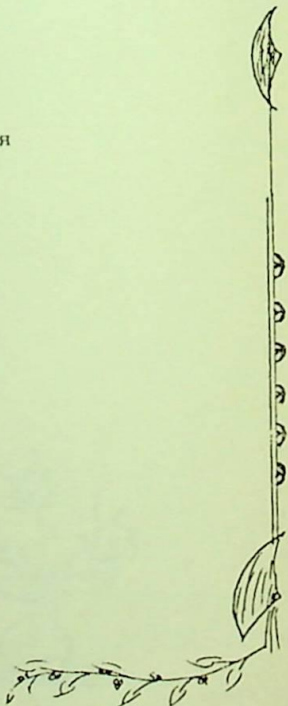
2.II.1986 р.

Ч А С В І Й Н И І Ч А С М И Р У

Все на цьому світі
в далечинь десь лине
все пропадас
і навіки гине
все що живе
побіч нас
і в нас
мас свій початок
та останню хвилину
свого існування
мас свій край
бо усе на цьому світі
мас свій час
сонце
мас час
сходу і заходу
кожне живе створіння
під небом синім
мас свій час
час народження
час життя
і час смерті
є час дня
і час ночі
є час літа
і час зими
є час сіяння
і час жнив
є час народження націй
час їх розквітання
й час повільного вмирання
є час хрестин
є час весіль
є час похоронів
є час здоров'я
і час хвороб
є час любовання
і час ненавиджування
є час війни
і є час миру

Але хай час війни
ніколи не надійде
а час миру
хай вічно тривас й живе
бо якщо був час
народження
нашої
святої
Землі
то може за причиною
з пекла родом людини
надійти
час смерті її
час заглади
цілого людства

Тому
борімося
за мир на Землі
борімося
щоб час
ІІ ЖИТТЯ
вічно тривав
і щоб ніколи
не спалахнула
остання війна

Бо і війна
поміж людьми
була колись
у сиву давнину
першою
і також
може
бути вона
у мить одну
О С Т А Н Н Ї Ю
для цілого
Л Ю Д С Т В А .

Львів, 25.II.1986 р.

М О Н А С Т И Р

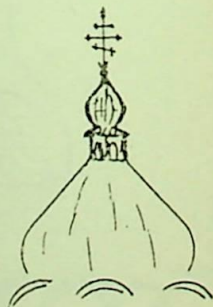
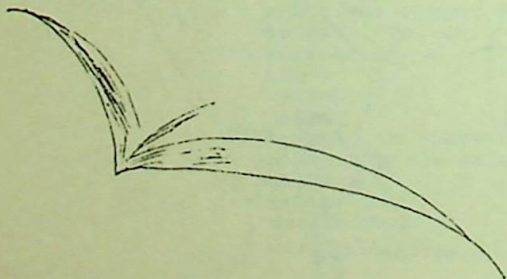
За краєм села
могилки струхнівилих хрестів
гребінцем чушуть дерева
що лашуться перед заходом сонця в неділю.
А в воронячих гніздах як під час хрещення
квиління розрізус тишу
небо в золотистій ризи
- прекрасна Йблична немов біблійна.
За святого Онуфрія воротами
де все наповнене молитовною духотою
молодий дик мов Архангел Михайло
стоїть з кропилом і водою.
Перед порогом у святому храмі
Аблочинська Матір Вожа
дивиться на нас з-під ризи ікони
і старих матерів в їх жальх утішає.

Переклад з польської мови
Івана Ігнатюка

Х Р И С Т И Н А Е Л Ъ Ж Е С Т А М А Л Ъ Ч Е В С Ь К А

П І Д Л И Ш Ї Я І

Тут дівчата
мають лица ікон
придорожні хрести
горбаті старістью
мовчать покійно
бородатий батьшка
відчиняє ворота
іконостасу
в полум'ях свічки
відбивається
срібний свічник
зосередження.

П І Д Л Я Ш Ш Я II

Відпустні співи
пахнуть кадилами
зітхань
старі жінки
вокруг церкви
навколішки
відлічують грішні
закрути
свого життя...
при колодязику
черга за склянкою
оздоровлення
сивобородий архирей
у золотій ризі
благословить вірних
величезні сосни
покірливо хилять голови
помилуй Господи...

 x
x x

Я бачила вітер
з сивою косою
розносив по долині
лемківські зітхання
може хотів виспівати
свій старий хорал
а може шукав
тепла в затриманій
годині вечора
гаснуть світла
у вікнах
старої церкви
іконостас пахтить
кадилом і віском
Господи помилуй
шепоче відходящий день
дерева погубили вже листя
потік дзюркотить
вечірню молитву
задуманий сумно святець
смиренно хилить голову
перед величчю неба
- я бачила вітер.

Переклад з польської мови
Івана Ігнатюка

/ Вірші були надруковані в тижневику
"Слово Подляся" nr 2/351/ від 8.01.1987 р.,
що виходить у Білій Підляській./

І В А Н К И Р И З Ю К

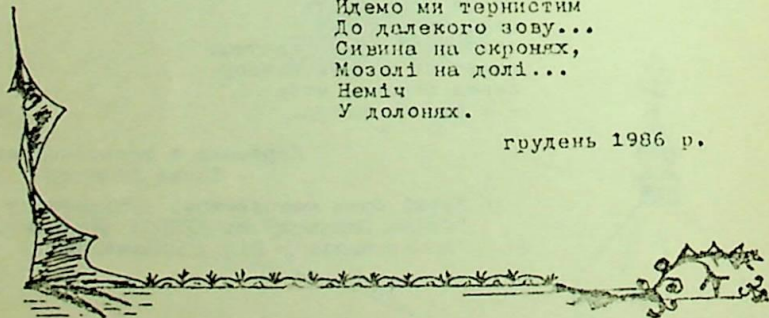
С І Я Ю Т Ь

Рідна нива
Хлібом нахотіла,
Рідна нива
Шепотіла будь- то мати!
Як тут легко і приємно
Весною прохотіти.
Рідна нива
Підляська зелена,
То ти, ниво,
Плем'я наше виростила,
У містечках і у селах
Завжди -
Р у с с ю називалась.
Ярослав ...
І князь Данило ...
Славні імена
Повертаються на губи,
І як сонце нам сіяють
Понад Краєм ,
Понад Бугом .

П І Д Л Я Ш Н Я

Підляшши,
Сторінко рідна,
Земле моїх предків,
Пережило ти
Різні драми
Під ворожими
Руками.
Є час,
Є роздумів година...
Зі совістю відверто
Скажу :
Все наше
Спить холодним сном
За вибитим
Вікном.
Шляхом
Йдемо ми тернистим
До далекого зову...
Сивина на скронях,
Мозолі на долі...
Неміч
У долонях.

грудень 1986 р.

Є Д Н А Є

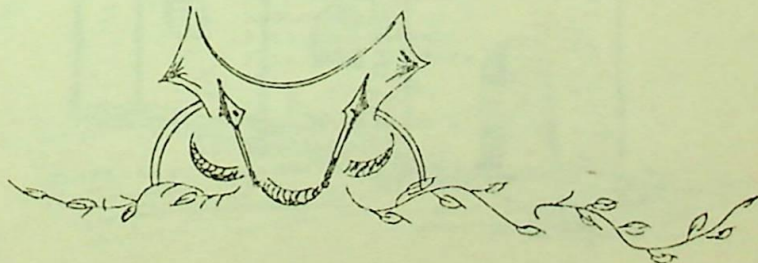
Живе...
Ріка живе!
Вода
Вільно протікає;
То сивий Буг
Як батько ...
Нас вітає,
Передас
Підляшукем
Волині братньої привіт!
Хай рідне розквітає...
Шевченка
Славний заповіт
Братів, єднає.

січень 1986 р.

Ш У К А Ю

Шукаю -
Тебе Батьківщино
По всіх стежках.
У журавлиних крилах,
У зорях
По ночах.
Шукаю...
У кущах ожини
Де дорога до села,
У сонячним промінні,
І там -
Де вишня розцвіла.
Шукаю -
Тебе Батьківщино
У весняним саду,
У вітерцях,
Що голов гладять.
Шукаю -
В покосах конюшини...
В очах материних.

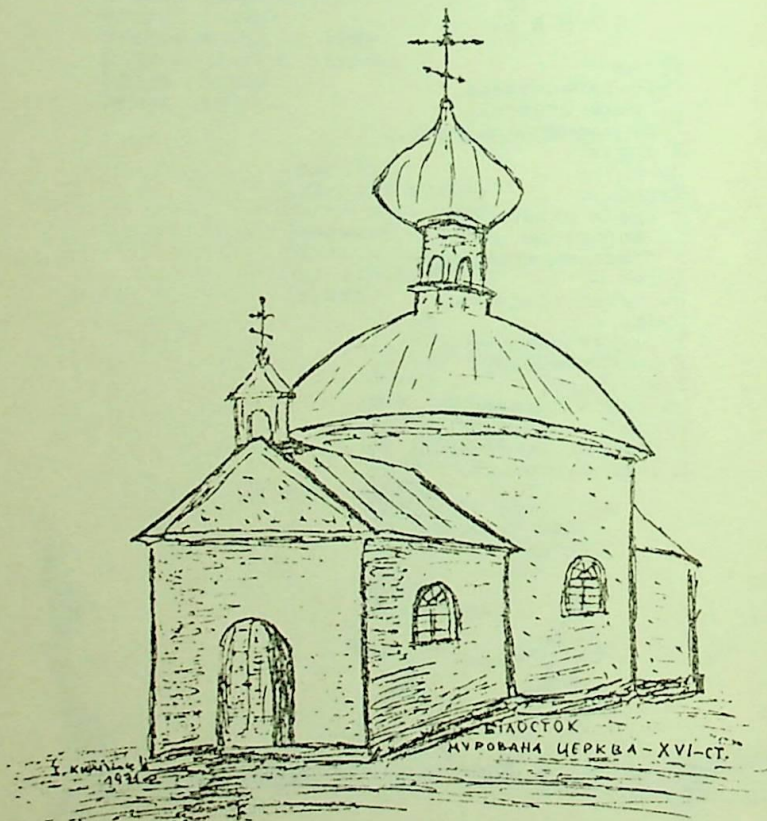
січень 1986 р.

ПОМАГАЄ

У зелених горах
При вузькій річці,
На листочках м'яти
Сяють сріблом роси,
Як віконця в хаті.
Своє ми лишили
У старій хатині,
Кусь нову долю
В проклятій чужині...
У досадний час
Кобзарєва мова,
Як могутні крила
Нас усіх еднає -
Жити помагас.

січень 1986 р.

П О - К О З А Ц Ь К И

В саду тиша панувала,
Линув місяць молодий...
Свої долі не сховаш,
Не утопиш у воді.
Часто сльози немов сливи
Аж по грудях потечуть,
Бо сорочка із кропиви -
Ще й тернистий путь.

Свої долі не сховаш,
Не утопиш у воді...
І тому
Сьогодні хвацько
Заспіваймо по-козацьки!

січень 1986 р.

Н Е П О К И Н Е

Спить вітер над Бугом,
Стеле хмари на курганах;
Присів яструб під дубом,
Небо гуде - барабанить.
Гнуться лозина і хвої,
Зломалась черемхова віть...
Важко жити без долі
На землі своїй від століть.
Душа нис із жалю,
За горло стискає біда -
Наш рід привик до печалі...
Не покине ніколи, гнізда!

липень 1986 р.

Д О Л Я

Душа народу мого
То весняная нива
Заорана,
Засіяна,
Заскороджена бороною історії.

х х

Мова народу мого
Як буханка хліба
Зросла серед поля
У спілій пшениці...
У пекучих мозблях.

х х

Доли народу мого
Немов ікона
З лагідною усмішкою
У почорнілих рамах.

липень 1986 р.

В И Р О С Л О

Тут де церковний передзвін,
Де сиві зозулі кують,
Де предків кургани...
Цю землю -
Підляшшям зовуть.
За клунами
По зелених лугах
Бродять тихенько лелеки.
Вітер
Веснянку в поле несе
З колиски...
З-під стріхи,
Орати за плугом іде;
Стелиться скиба як доля...
То, що носимо в грудях,
Виросло з рідного поля.

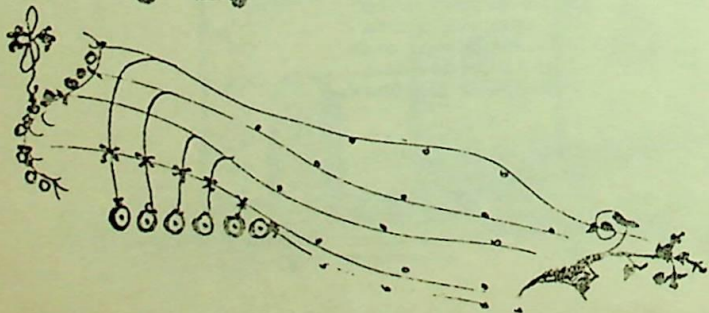
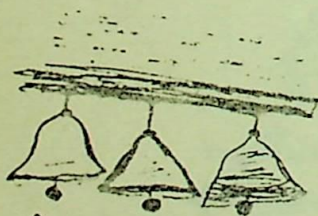
липень 1986 р.

П Р И Н Е С У Т Ь

Не вір
Що заржавіли
У всіх дзвонах
серця.
Прийде час
Заколотяться - загудуть
Аж полопають
Ворожі гнізда,
Побіліють
Од цвіту
Кучеряві груши
На полях.

Принесуть журавлі
Зелену воду
А ластівки
Синьоокий льон;
Звінчають рідну ниву
На зачаття
Нового...
Майбутнього життя.

лютий 1986 р.

В О С К Р Е С Н У Л А

Скільки крові, скільки сліз
По стелю вітер розніс...
І потік Дніпро у море
Повен суму, повен гори.
Розповзлася літа темрява...
Пригасила наша слава,
У неволі прийшлося жити -
Сиротами малі діти.

.....
Знав ти славний отамане,
Знав... настав той час,
Щоби рідна і єдина
Воскреснула Україна.

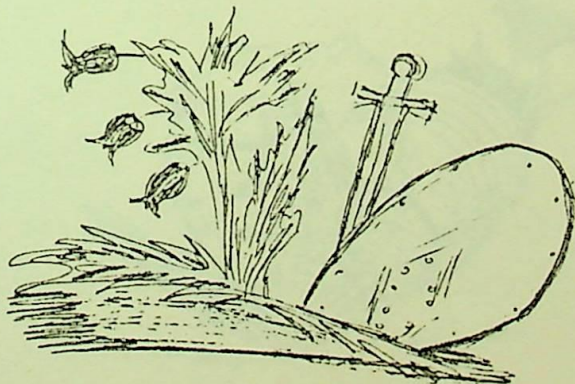
Здійснюєчи народну волю
Чув ти крик святого бою,
Мав талант і уміння
Волю, закріпить коріння.

вересень 1986 р.

Ч Е Р В О Н А Ш И Ш И Н А

Біля хати у садочку
У тихесеньким куточку
Як веснонька розквітала
Ти мні пісню заспівала,
Добру пісню ... сільської мами
І став травень поміж нами.
Не розлучимся ніколи -
Нам бахало рідне поле,
Щоб біди в житті не знали,
Долю кращу пізнали
А над рідним джерелом
Не малів більш оурелом,
Щоб барвисті вишиванки
Стали сестрами світанків.

грудень 1986 р.

НАГАДУЄ

Плаче серце по дитинстві
Як убога сиротина...
Коли хоче їсти.
А молодість
З жалем на губах
Мене прощас,
В гості вже не запрошас.

З дахом солом'яним село
Пухом проминання замело;
Шаліють ожини і кропива
По загонах того поля,
Де зростала моя доля.

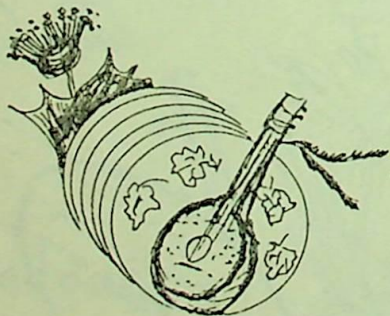
Через марево літ
Бачу ріки повні латаття...
Нині рідне Підляшшя
Нагадує Розп'яття.

грудень 1986 р.

ОГРІЄ

Калиновий цвіт,
Березини біль,
Зелено-синя даль
Дитинства мого світ.
Почуй кохана
У весняну пору
Благовість рідного,
Силу вродання коріння,
Доторкнись
До гарячої аорти
Серця Віловежи.
Теплий вітерець
Огріє груди...
Доброту веселка
Сіяти тобі буде.

1985 р.

О Г Р І Т И

Наша доля
Чорною смолою,
Що витікає
З окаліченого стовбура
Розпливається
В гущавині життя.

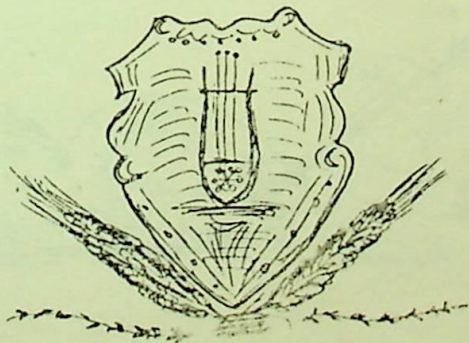
.....

А як дійдемо
До межі...
У тунік
По осінній дорозі
В простудах...
Подай
Віночок з липового цвіту,
З сім'я львиного
- Огріти груди!

Б " Ю Т Ь

Зелений вітре
Біловезької пуши
Розбуди наш рід,
Роздуй півзгасле вогнище!
Гей, вітре, друже-соколе
Ти весною посій
Безмежну волю...
На підляському полі!
Нині гойдася серцем,
Як роздертим гніздом,
Скородиш нестерпну тугу
Сироцького життя подругу.
Гіркі думки,
Як день, як ніч
Кусають і рвуть...
І груди зболіли
Копитами дзвінко б"ють.

грудень 1986 р.

ЄВГЕНІЯ ОВСЯНЬК - МАРТИНЮК

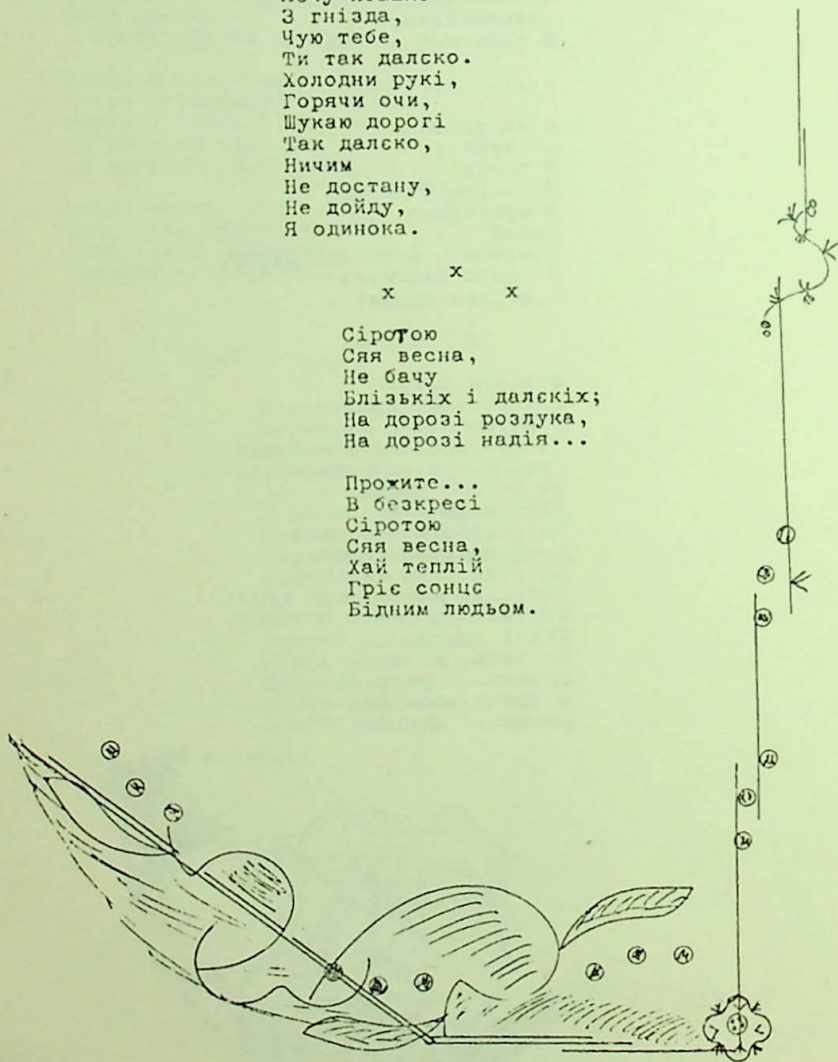
ДА Л Е К О

Лєчу пташко
З гнізда,
Чую тебе,
Ти так далско.
Холодни руки,
Горячи очи,
Шукаю дороги
Так далско,
Ничим
Не достану,
Не дойду,
Я одинока.

х х х

Сірою
Ся весна,
Не бачу
Близьких і далских;
На дорозі розлука,
На дорозі надія...

Прожите...
В безкресі
Сірою
Ся весна,
Хай теплій
Гріє сонц
Бідним людьом.

В Д О Л И Н І

Кущ ялівцю одинокий
На лузі стирчить,
А в каналі - у глибокім
Водичка біжить.

Скажи ж мені, ти куцику,
В серці моїм туга,
Чому стоїш одинокий
На краю - без друга?

Прийшли люди з сокирами
Лозу порубали
І дротами на станку
В фашину зв'язали.

Поставили до каналу,
Колами прибили,
Закріплену - при березі
В ряд посадили.

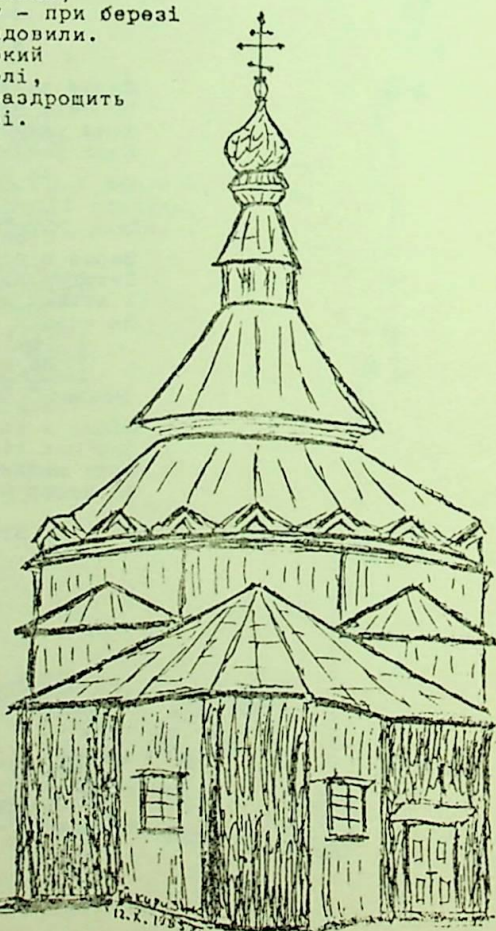
Я остався одинокий
Як билинка в полі,
Ніхто мені не заздрить
Моїй тяжкій долі.

Підляшшя.
с. ПУДБІЛЕ.

ДЕРЕВ'ЯНА ЦЕРКВА - ХІХ СТ.

СТОРОНА СХІДУ

12. X. 1957.

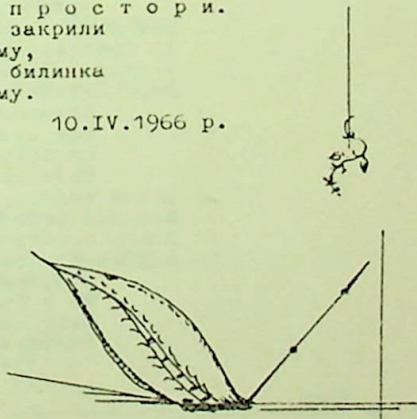
Н О Г И

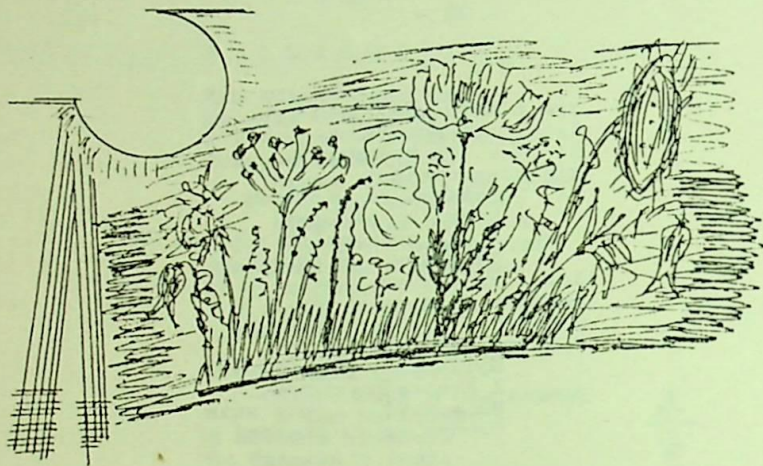
Лув в музичній справі
Сусід мій новачком,
Но став він незабаром
Завитим пиячком.
Гуляють по містечку
Друзі по вечорах
А він спішить до корчми
Із пляшкою в руках.
Ходив до корчми Бума,
Хлопець щоденно - так,
А після - хто б подумав,
Женився на пинк.
Шуткують з нього друзі
І староста-сваток,
Но ножки! ... ось якія
Схопив же ти браток!

Д О Р О Г А Г І Д Р О Г Р А Ф І Ч Н А

Як багато є шляхів
Нашої планети,
Найдорожчий той мені
Що веде до хати.
До Вітчизни - шליх на схід
Вже заріс травом,
І тепер я в думці своїй
Прощаюсь з тобою.
Не сподіюсь вже побачить
Прастарі дороги,
Не буду вже переходити
Річеньки п о р о г и ...
Прощаюсь я зі стежками
Через ліс і гори: -
Оставайтесь ви без мене
Рідні, п р о с т о р и.
Вороги тяжко закрили
Дорогу до дому,
Я остався як билинка
У світі чужому.

10.IV.1966 р.

С Е Л О В І Д О В О

Добрий вечір, ти Відово,
Ми сьогодні твої гості,
Прийми нашу пропону
Послухати легенд мову.

На Підляшші розгорнулось
Серед декількох хрестів,
Топографія - рівнина,
І немає тут горбів.

По широкому гостинці
Що є вулицей твоєю,
Важко ходять білі гуси
По травичці між дерев .

На вулиці, в огорожі
Стоять хрести на сторожі;
Гонять духи ... часто в ночі
Чути нотки тут дівочі.

Там і яр з водою біжучою
Із Грабини пролягає,
І ставок Борисюка...
Риби й жаби зберігає.

Вечорком концерт співають
Все ... природу прославляють;
Не боїмся дівки в біллі,
Бо самі в холоднім тілі.

Дівка ходить ... жити хтіла,
Молодой себе згубила;
Впала з коня неборака -
Відійшла у тьму, до мрака.

І приходить такий час,
Що в Грабині ... серед нас
Світ чарівний оглядає,
В душу страху наганяє.

Більськ Підл. 16.XII.1984 р.

СОФІЯ САЧКО

КОЛИСАНКА

Входжу в сон:
за бандурою в косах
цібули плаче тіхутко в лупінку

а п'юд п'єчом миш
і муўй зуб
і такії таракани
фе якії страшні таракани

ходїт сон в червоних ботах
балалайку мас

а на поліці
маку а маку
і всьо на очі на очі
і хохли спят
в стогах соломи
на молу́бчиному возові

а потім п'юйдемо з звсздом
і Христос на сїєнові
в колядїє вродїться
ага
і дадут нам гроши
ой бліскучих
як мїєсець в повні
а може мнїє
п'юд Нови Руок
дорогу вистелят
не попелом
я попелом не хочу
буде чорна
як Назарова корова
а в муўй кажут чорт
коб з теї соломи з того воза
а я по хохлам
ой захіхочу
і возом зайсду я в той сон
хоч на пазурчик
ой як я зайсду.

ЛЕГЕНДА

Як є косміти
/ а с напевно /
покідают нам у спадчині
взьют своїх думок
і ракет
і з рук
не глядїт їм гу́орш
ніх нам з очей.

СТЕПАН СИДОРУК

Б Е З М А Т Е Р І

Давно відбігло від мене дитинство,
літа на голові проскубали волосся
но всьо ж при матері пам"ять моя остається -
її навчань збираю всьо колосся.

Мое дитинство було каменисте
як мого поля чорна скиба,
однако ж я з ним міцно зжився
немов наш стіл з буханцьом хліба.

З матір"ю - в гушавині забот
я слідом дальше тяжко пробивався,
но материнська путь пробігла мимо
і я з тлягаром сам остався.

Тепер в моїй хаті пустка за піч вбігла
неговорлива - дме через щилиби,
брядчить костьми, ниже оком
і всьо на мене гострить зуби.

Г О В О Р И П О Е Т О

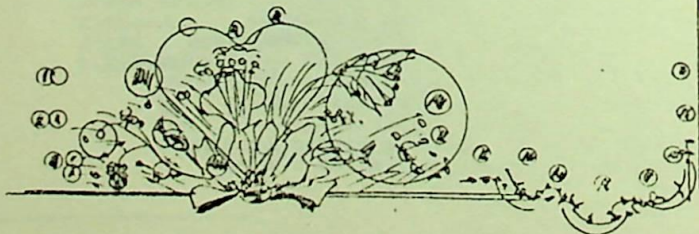
Говори, промовляй нам поето,
Свої думи як хліб розділи,
Як залізо - людину грій, перекуй,
Сій правди зерно - весели!

Говори - добротою пронизуй,
Братню руку усім подай -
Нех не ділить мастиність чи пиха -
Склич однуу сім"ю на землі!

З М І Н Н І С Т Ь С У П Е Р Е Ч Н И Х
П О Ч У Т І В

В жіночій душі стільки суперечних почуттів -
постійно говорить, гасне, та заново вибухас
так: що найчастше вона свій дім не рятус
лиш ще його зовсім розвертас.

Ставки коло Володави, січень 1967 р.

Щ О Р А З Р І Д Ш Е

Вже щораз лихше бачать очи,
Щораз частіше мучить зага;
Весна не тулить як колись-то,
Тільки психічна мучить спрага.

Вже щораз рідша чарка спирту
А щораз частше кац страшливий;
Щораз то рідший дівчат погляд
І щораз дальші перспективи.

Вже моя Ева - всі яблука зорвала
І надо мною ядом дише;
Тому то - моя утомлена рука
Щораз то лихші вірші пише.

М А Л Е Н Ь К Е М О С В І К О Н Ц Е

Маленьке мос віконце
в старенькій білій хатині
однако ж в світ воно, в даль, веде
за гори, за озера сині.

Нехай там і буде маленьке,
но як відчиню є весною
то через є ліс і черемха
входить до хати товпою.

І гомін од них одозветься -
радіють двери, футрини,
а місця ще таки досить
і на усмішку дівчини.

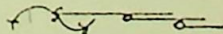
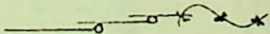
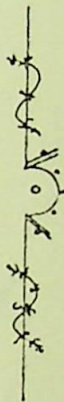
П У Ч И Н О К

Літом тобі пучинок квітів принесеу
з поля і межі, мокрих від роси;
в середину всаджу малинну гілку
і два пшаничних колоси.

Піль нахощами твій дім насичу,
музикою лісів, вітрів граньом;
журавель вранці пісню заспіває
і тебе збудить над ситаньом.

В окні тихенько положу квіти,
нех мій подарок щастьом дише;
знайдеш будь-може, догадаєшся,
що хтось тобі-то той вірш пише.

Село Ставки на Бугом, березень 1957 р.

П І Д С О К О Р И Н О Ю , П І Д Я С Е Н А М И

Ну, думав я вставши рано, що теперешній день буде якийсь спокійніший від модерної доптанини немов сліпого коня в кіраті, а тут чорта-два. Не дійшов я ще до стайні сипнути кобили оброку, а вже мати з сінь кричать за мною, щоби-и зара вертався, бо щось дик з печі не йде в комин.

Вертаюся, і фактично бачу, що по хаті туман котлується а діти на запічку аж заходяться від кашлю.

- Що є - думаю - дрова сухі як перець, вітру тиж ніякого нема? ...

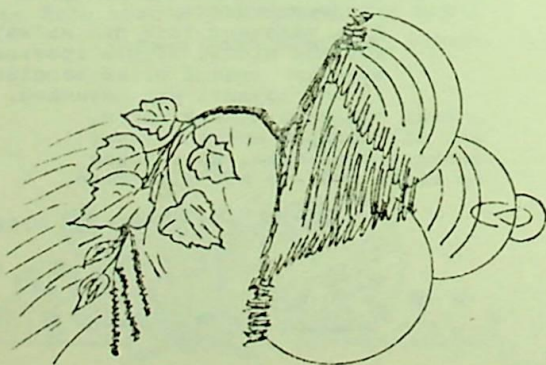
Приніс я з клуні цілого околота соломи, і думаю, що я його я в піч впакую а подпалю то цуг мусить потягнути. Алі гасло! Шо трохи вспалахнуло - то знову гасло! Так от ми з матір"ю з тим димом щось хочем зробити, коли-то прибігас до нас стара Дмитерчиха, щоб помогти її старому зо стріхи воза стягчи. Нарубки, пси їх мать, щоб їм руки покрутило, паруконного воза на стріху в ночі втягли. Мотузком, ми з Дмитерком того воза стягаси, руки печуть, ноги дрозять, боїмося, щоб самому не сласти, їсти хочеться а з нашого комина дим ани покажеться.

Вернувшись під свою хату, бачу, що тато зробили березовою метлу на подобіє, які мають коминарі, і кажуть, щоб я ліз на стріху з комина саджу витирати. І от я по слупови, по драбині як кіт лізу, та давай нашу метлу в комин працувати - як тут щось коло колін мені бренькнуло: - шкло, чи до?!

Витрішив я очи та бачу, що комин шибов зверху накритий. Ну - от допіро я пойняв чого в печі гасло, чом не міг цуг потягчи. А я дурило майже до полудня був голодний як собака! Так по правді - передумую я собі - то нікому нічого не сталосся. Дмитерко бувши парубком, може також не був ліпший і не одній дівчині з хлопцями ніччю подібніи збитки робив.

А я - як там трохи проголодів, то ... потом в четверо надолужив.

Ставки, березень 1987 р.

СТЕПАН ТРОН

ВЕРНУВСЯ

І одийшов,
Коб знов вернутись
У думках
У забути дні.
Чув я тебе,
Посив у очох.
Любов до тебе,
Розмова без слув.
Душа щимит
І хочеться кричати,
Бо б"є
Серце як звуон.

ТАМ ДЕ УРОДИВСЯ

Там де уродився
Був я колісь
Такі малєнькі
Ік крапля дощу;
І вінє вітьор
Просто в очи
А я впростав
У землю.
Іду вже
Іншою дорогою,
Однак ворочаюсь
У рудне село,
Коб весною
Знов одростати.

У ПОЛІ

У полі широкум,
У полі як море
Думит бероза,
З віитром мову
Зачинає
Про село
І про долю,
І про люди,
Що колісь
Давним - давно
У веснову пору
Пилі сокі
З єї гулля.
Як дитятком був
Силієв пуд берозом
В тійнькови
А мама серпом жито ...
На хліб жала.

Є У НАС

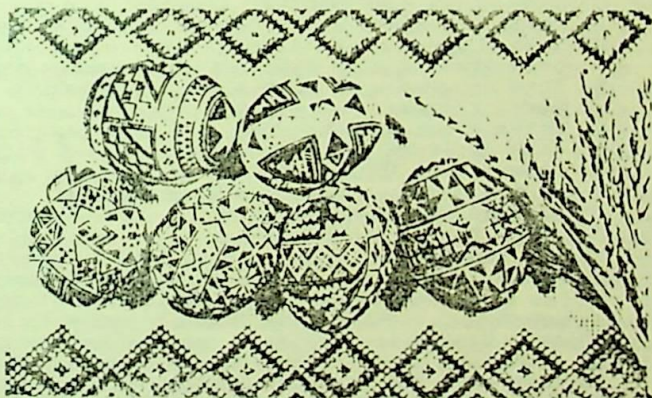
Є у нас ліс
Як дієдові сказкі,
Є у нас річка
З тою золотою
Рибкою.
Купався колісь
У юй,
Бо пливла за клунями
Такая тиха,
Такая наша.
Лсжало колісь
Тут на поплави полотно
Біле, льняное
На рубашкі
І на обрускі...
На життє.

І В А Н Х В А Щ Е В С Ь К И Й

П О Ч И Н А Є Т Ь С Я . . .

Чуть, чуть синіє... зорі бліднуть під куполом неба. Спочатку брехне якийсь собака. Правда, не якийсь, а сусіда. Потім скриплять двері. Виходить Лесицький, сморкас. Виходить за хату, логко розкарачується... по чоловічій привичці. Льогенько потріс. Добре. Біля колодеця видро образкає. Треба напоїти... А ранок за боки щипас тверозо. Ой, щипас. Лесицький відчинив перші дверці, що білі хлівчика. Кинув кусок собаци. Кусок хліба що не доїв вчора оравши чорнуху. - Їж ! - каже. Дійшов до клуні, відкрив двері, понюхав зерно, що стояло в коробці на тоці гліняному. Кажнув разів кілька. Ах! ... Як здорово. З розмахом наскубав сіна Черногровому. Зайшов під дровник, потягнув за зацепку... і з повним оберемком вернувся до хати. Починається ден.

С Л О В О В І Д Р Е Д А К Ц І І

Виходить вже п'ятий номер щорічного альманаху, в якому друкують свої твори поетеси і поети Підляшшя. Перший номер "Нашого Голосу" вийшов у серпні 1983 року тобто нездовго буде вже п'ять років.

З нагоди цього скромненького ювілею годиться декілька думок висловити. У вступному слові до першого номера ми писали між іншим:

"Ми всі, що пишемо рідною мовою постановили згуртуватися в поєдичне об'єднання "Підляшшя" і видавати на правах рукопису поетичні збірки під заголовком "Наш Голос". . . "Завданням нашого об'єднання буде несення собі взаїмно допомоги у творчій праці а також переказування своїх знань і досвідів."

Нам здається, що наш альманах свої завдання виконує з користю для кожного з нас. Бо маємо можливість досконалити свій поетицький верстат, пізнавати себе взаїмно, порівнювати свої твори з колегами по перу, вивчати літературну мову та краще володіти рідним словом, яке є єдиним і основним снарядом у нашій творчій роботі. Варто би зробити малий підрахунок нашої п'ятирічної творчості.

У п'яти номерах альманаху поміщено твори 14 поетів з Підляшшя. Зістало надрукованих 272 вірші, 2 поеми, 4 переклади віршів з польської мови, одна гумореска і один етюд. Пониже подається в алфавітному порядку прізвища поетес і поетів та число їх творів поміщених в " Нашому Голосі" на протязі п'яти років:

1. Юрко Баєна - 20 віршів,
2. Ірина Боровик - 3 вірші і одна поема,
3. Крій Лаврилук - 43 вірші,
4. Іван Ігнатюк - 28 віршів і 4 переклади з польської мови,
5. Іван Киризяк - 68 віршів,
6. Петро Киризяк - 20 віршів,
7. Євгенія Овсянюк-Мартинюк - 15 віршів,
8. Галя Насічник / Ольга Підляшанка/ - 5 віршів,
9. Борислав Ф. Рудковскін - 8 віршів,
10. Софія Сачко - 16 віршів і одна поема,
11. Степан Сидорук - 16 віршів і одна гумореска,
12. Крій Трачук - 7 віршів,
13. Степан Троц - 9 віршів,
14. Іван Хвацевський - 15 віршів та один етюд.

Слід додати, що на правах гостя в нашому альманасі надрукував 5 своїх віршів Тадей Карабович, відомий читачам "Нашого Слова" молодий поет родом з Холмщини. Також у цьому номері як гість і шанувальник нашого рідного Підляшшя поміщує свої два захоплюючі вірші Роман Дрозд з Любліна. Згідно з нашою традицією подаємо коротку його біографію.

Роман Дрозд народився 11 жовтня 1965 року в Члухові Слупського воєводства, куди в 1947 році переселено його батьків з рідної Бойківщини, бувшого Ршівсько-го воєводства. Закінчив він український ліней у Лігніці а зараз є студентом в Любліні. Дебютував і друкував свої поточні твори в "Нашому Слові". Побіч поезії цікавиться хоровою музикою, як тех самі komponує пісні.

Треба також пригадати, що кожний номер "Нашого Голосу" був присвячений вшануванню пам'яті одному з найвизначніших українських поетів, щоб тим самим засвідчити нашу духову єдність з українською класичною і радянською літературою. Перший номер присвячено Олександрові Гаврилюкові, революційному поетові міжвоєнних років, котрий народився в селі Заболоття, нинішнього Білапідляського воєводства. Наступні збірки присвячено класикам української літератури: Тарасові Шевченкові, Іванові Франкові і Лесі Українці.

Цей номер є присвячений пам'яті Павла Тичини - одному з найвизначніших радянських поетів України, родом з Чернігівщини, якої народна мова так як нашого рідного Підляшшя приналежить до північного / поліського/ наріччя української мови. В кожному з номерів друкувалися найкращі вірші названих вище поетів та подавалися їх короткі біографії.

У цьому, ювілейному номері "Нашого Голосу" друкуються твори 11 -ох членів петиційного об'єднання "Підляшшя". Такі поети як: Юрій Гаврилюк, Іван Ігнатюк, Іван Кирилюк, Стенан Сидорук, Борислав Ф. Гудковскін і Іван Хвашевський стараються писати свої твори літературною мовою. Редагуючи збірку в деяких творах згаданих поетів зроблено невеликі орфографічні поправки а також там, де це було можливе й доцільне, замінено говіркові слова літературними. Натомість частину говіркових слів залишено як колорит і своєрідність, що відрізняє нас від інших сучасних українських поетів.

До віршів написаних підляською говіркою поетсами: Іриною Боровик, Євгенією Овсник-Мартинюк і Софією Сачко та поетами: Юрієм Басно, Юрієм Гаврилюком і Степаном Троцем не внесено жодних літературних поправок. Щоправда, деякі слова написані авторами виправили ми згідно з правилами української орфографії. Якщо ходять про два основні дифтонги підляської говірки, які в літературній українській мові перейшли в звук / i / позначили ми їх у тексті в той спосіб: / yo / і / le / а також різновиди останнього: / ye / та / ly /.

Уважаємо, що читач котрий не походить з Підляшшя не буде мати великих труднощів зі зрозумінням віршів написаних підляською говіркою. Тільки вище згадані архаїчні дифтонги та інші фонетичні і морфологічні особливості відрізняють підляські говірки од літературної сучасної української мови. Щоправда, побутує тут як у кожній говірці всіх літературних мов світу чимало своєрідних, місцевих слів, що не ввійшли до словника літературної мови. Але, щоб читач не мав з цим труднощів помістили ми на кінці збірки словник говіркових слів.

Кінчаючи слово від редакції хотіли би ми одержати від читачів з нагоди нашого ювілею кілька слів оцінки нашої творчості, зауважень а навіть критики.

Просимо ласкаво писати на адресу:

Jan Kiryziuk, ul. Dzierżyńskiego nr 11/16

Bielsk Podlaski, 17 - 100

Jan Ignaciuk, ul. Sławińskiego nr 10/ 7a

Lublin , 20 - 080

С Л О В Н И К Г О В І Р К О В И Х С Л І В

Бандурою, бандура - бондур, ковчак димаря над горном
би - якби, немов, мов, наче, неначе
било, від бити /-ті/ - було, бути
благовість - добра вістка, передвіщення / неологізм/
будь-то - наче, неначе, мов, немов, ніби, нібити /рус./
бурелом - тут вихор, буря, що ломить дерева в лісі,
/ бурелом, це назва дерева поваленого бурєю./
весноюю, весновий - весняний, весінний
веніорочки - білки, вивірки
взльот - зліт /пол./
віди, від перестарілого слова відати себто знати - знання
вітруган - вітругоя
вітьор - вітер
водичка - водиця / рус./
ворочаюсь, ворочатися, / -тіся/ - вертаюсь, вертатися
всьо - все
гледит, гледити, /-ті/ - тут не виглядас
горечи, гореч - гіркота, гіркість
гуорш - гірше
гудльом, гуолле, гулля - гілля, галузки
гушар - гушавина, гума
даліей - далі, дальше
дзісь - тепер, нині / пол./
доптанина - топтанина, тут перен. - порання
допіро - допіру
дшон - днів
сін - її
заколотяться - тут задзвонять
звслунці, звслунка - звслінка / при печі/ а занавіска,
завіска / при окні/
звсзодою, звсзда - звізда, етнографічний реквізит. Зі звіз-
одою колядують діти під час Різдв"яних Свят, переважно
на селах.
іменя - імена
/за/ їм - за ним
кац - назва стану після прохмілля / жаргонове слово/
квітті - в квітті
кіраті, кірат - кінний привод, тут в перен. тягти,
тягнути лямку
коб - щоб
колудчик - колодязик
колісьні/ї/ - колишній
корчом, корч - тут кущем, кущ
льосом, льос - доля / пол./
льогко - легко
малинну, малинний - малинову, малиновий
матулі, матуля - матуся, матінка / пешотлива форма/
місечним, місечні/ї/ - місячний
місець - місяць
нех - хай, нехай /пол./
нестомнуй, нестомний - невтомній, невтомний
но - але
обожаш, від російсь. слова обожать - тут дуже любиш,
гаряче кохєш
обрускі, обрусок - скатертина /пол./

одвієчному, одвієчний - споконвічний
одламок - відламок, уламок, обломок
оно - тільки, лише, але
отчизни, отчизна - вітчизна
памети, памет - пам'ятя
пахотіла, від пахотіти, /-ті/ - пахнула від пахнути, або
рідше пахтіла від пахтіти
прононова - пропозиція / білорут./
предвієсія, предвієснє - провесна, провесінь
пуд, пуд - під
розтресас від розтресати - розтрушус, розтрушувати
рубашкі, рубашка - сорочка з грубого саморобного
льняного полотна
руніли, руніти, /-іті/ - вруніли, зеленіли від вруніти,
зеленіти
/над/ свитаньом/- на світанку, на світанні, влосвіта
силъет - силует
слупови, слуп - стовпові, стовп / пол./
сліпія - сліпії, сліпі
сказкі - казки / рус./
сморкас, сморкати - розпускати соплі, перен. мати нежить
/ вульгарне слово/
спадчині, спадчина - спадщина
спорат, спорити, /-ті/ - сперечатися, споритися, суперечити,
тут - сваритися
спієлу, спієли/й/ - спілу, спілий
спят від спати, /-ті/ - сплять, спати
страшливий - страшний, жадливий, перен. страшний
стресають, стресати, /-ті/ - стрясають, стрясати
страданнє - страждання /рус./
сяя - ця / ця/
таракани, таракан - тарган, рід прусака /рус./
тарелці, тарелка - тарілка
тверозо - тверезо
теплій - тепліше
трепеталі від трепетати, /-ті/ - тріпотали, тріпотати
футрини, футрина - одвірки, одвірок /пол./
хвѣтас, хвѣтати, /-ті/ - вистачас, вистачати /рус./
Хвостаці, головаці - назва снопочків, якими колись покривали будинки
хохли, хохол - зимове солом'яне покриття рослин, в перен.
опудало / пол./
чорнуху, чорнуха - чорна земля, чорнозем
чуть - ледь, ледве, трохи /рус./
што - що
щильюби - щілини
їй - їй
яблика, яблико як теж яблуко - яблука, яблуко

Іван Ігнатюк

З М І С Т

	сторінки
Іван Ігнатюк. Коротка біографія Павла Тичини.	2
Олександр Підсуха. Сучасник про Павла Тичину.	4
Павло Тичина. Блакить чом... Слово.	5
РО М А Н Д Р О З Д	
Годі. Чекання.	6
Ю Р І Й Б А Є Н А	
На досці... Червоні яблука. Невпевність. Нейзаж.	7-8
І Р И Н А Б О Р О В И К	
Коліскова.	9-10
Ю Р І Й Г А В Р И Л Ю К	
На степах фантазії... Де?!... Цяя... Час. Потоптали коні. Нисання... Три бажання. З подорожі. Рисунокі Гої. Тос явіще... Доріжка .. То б'ють... Сонце... ..	11-14
І В А Н І Г Н А Т Ю К	
Пурпурова диня... Кувала зозуля. Дві буслиці. Надвечірня пора на селі. Всохла біла береза. Час війни і час миру.	15-20
К Ж И Ш Ч О З К О Л Т У Н	
Монастир. / переклад з поль. мови Ів. Ігнатюка./	21
Х Р И С Т И Н А Е Л Ъ Ж Б Е Т А М А Л Ь Ч Е В С Ь К А	
Підляштя I. Підляштя II. Я бачила вітер.....	21-22
І В А Н К И Р И З Ю К	
Сіяють. Підляштя. Єднає. Шукаю. Помагає. По-козацьки. Не покине. Доля. Виросло. Принесуть. Воскреснула. Червона шпшина. Огріє. Огріти. Б"ють.	23-30
Є В Г Е Н І Я О В С Я Н Ю К - М А Р Т И Н Ю К	
Далско. Сиротою... ..	31
Б О Р И С Л А В Ф. Г У Д К О В С К І Н	
Ганішня весна. Засць. В долині. Ноги. Дорога гідрографічна. Село Відово.	32-35